II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γνωμοδότηση για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές δραστηριότητες στον τομέα της στατιστικής[1]

(94/C 195/01)

Το Συμβούλιο αποφάσισε στις 30 Μαρτίου 1994 , να ζητήσει σύμφωνα με το άρθρο 198 της Συνθήκης ΕΟΚ, τη γνωμοδότηση από την ΟΚΕ για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα οικονομικών, δημοσιονομικών και νομισματικών υποθέσεων, επιφορτισμένο με την προετοιμασία των εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 12 Απριλίου 1994. Εισηγητής ήταν ο κ. Meyer-Horn.

Κατά την 315η σύνοδο ολομελείας (συνεδρίαση της 27ης Απριλίου 1994), η ΟΚΕ υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Νομική βάση του κανονισμού

1.1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου [(έγγρ. COM(94) 78 τελικό], όπου προβλέπονται ρυθμίσεις για την κοινοτική δραστηριότητα στον τομέα της στατιστικής.

1.2. Ο κανονισμός στηρίζεται στο άρθρο 213 Σ.ΕΕ και εκδίδεται μετά την γνωμοδότηση της ΟΚΕ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος.

1.3. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σχετικά με την πρόταση κανονισμού, δέχτηκε σε ακρόαση τις επιτροπές που συστάθηκαν ως αρμόδιες για το στατιστικό πρόγραμμα, για νομισματικές, δημοσιονομικές, στατιστικές ισοζυγίου πληρωμών καθώς και για στατιστικά στοιχεία του οικονομικού και κοινωνικού τομέα.

1.4. Σύμφωνα με το άρθρο 23 ο κανονισμός τίθεται σε ισχύ 20 ημέρες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΚ και έχει άμεση εφαρμογή για κάθε κράτος μέλος.

2. Λόγοι και σκοπός του κανονισμού

2.1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση για να λάβει τις αποφάσεις της χρειάζεται κοινοτικές στατιστικές, ενημερωμένες, αξιόπιστες, αποκαλυπτικές και συγκρίσιμες από χώρα σε χώρα. Οι κοινοτικές στατιστικές είναι ιδιαίτερα απαραίτητες στους κάτωθι τομείς:

2.1.1. Για την προετοιμασία και ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (π.χ. δημοσιονομικοί και νομισματικοί δείκτες για τα κριτήρια σύγκλισης, εθνικοί λογαριασμοί, ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης, δείκτες τιμών καταναλωτή, ισοζύγια πληρωμών, τραπεζικές στατιστικές, στατιστικές επιτοκίων και νομισμάτων για το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα).

2.1.2. Για την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής (π.χ. ακαθάριστο εγχώριο προϊόν των περιφερειών, ποσοστά ανέργων, περιφερειακοί δείκτες για τον ενεργό πληθυσμό και απασχόληση για να εκτιμηθεί η δυνατότητα ανάπτυξης μέσω του Διαρθρωτικού Ταμείου Συνοχής, Τράπεζα δεδομένων Regio).

2.1.3. Για τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (π.χ. στατιστικές κεφαλαιαγορών συμπεριλαμβανομένων και των στοιχείων για την έκδοση ομολόγων σε Ecu, Τράπεζα δεδομένων για στατιστικές Ecu).

2.2. Η Επιτροπή, στην τελική εισήγησή της για το στατιστικό πρόγραμμα 1989-1992 [έγγρ. COM(93) 454 τελ.], παραπέμπει στην επιτευχθείσα πρόοδο σ'αυτούς τους τομείς της στατιστικής (αριθμός I B 1 έως I B 4,1 C 1). Στο διάστημα δεκαετούς εργασίας επετεύχθη, ιδιαίτερα, η εναρμόνιση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών (ΕΣΕΛ) με το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών (SNA) και με τη μεθοδολογία ισοζυγίου πληρωμών του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Στο σύστημα ΕΣΕΛ επιταχύνθηκε η συλλογή των περαιτέρω συγκρίσιμων στοιχείων και έγιναν προετοιμασίες για την επικείμενη συμμετοχή της Αυστρίας, Ελβετίας, Σουηδίας και Φινλανδίας.

[1] ΕΕ αριθ. C 106 της 14. 4. 1994, σ. 22.

2.3. Η κοινοτική στατιστική βασίζεται στα δεδομένα που παρέχουν οι επιμέρους εθνικές στατιστικές υπηρεσίες των κρατών μελών. Αυτό ανταποκρίνεται στην αρχή της επικουρικότητας που ιδιαίτερα στον τομέα της στατιστικής δοκιμάστηκε επιτυχώς εδώ και χρόνια. Η επικουρικότητα όμως συνεπάγεται και τις ακόλουθες απαιτήσεις:

2.3.1. Μεταξύ της Στατιστικής Υπηρεσίας της ΕΚ (SAEG) και των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών των κρατών μελών πρέπει να καθοριστεί ένας επιμερισμός εργασίας.

2.3.2. Τα κράτη μέλη πρέπει να συγκεντρώσουν την προσοχή τους εφεξής, ώστε τα δεδομένα του διαβιβάζονται από τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ανταποκρίνονται στις αρχές που έχουν συμφωνηθεί σε κοινοτικό επίπεδο.

2.3.3. Τα εμπιστευτικά δεδομένα της στατιστικής πρέπει να διαφυλάσσονται το ίδιο σε όλα τα επίπεδα, για να διατηρείται έτσι η εμπιστοσύνη των υπόχρεων σε παροχή στοιχείων.

2.3.4. Πρέπει να ληφθούν μέτρα προκειμένου οι κοινοτικές στατιστικές — εφόσον δεν είναι εμπιστευτικές — πέραν του κύκλου των άμεσων χρηστών, να βρίσκονται στη διάθεση όλων των πολιτών της ΕΕ.

2.3.5. Σε αντιστοιχία με τις ιδιαίτερες ανάγκες και την ευθύνη που έχουν το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα (ΕΝΙ) ή το μελλοντικό Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) για ορισμένες στατιστικές, θα πρέπει να υπάρξει συμφωνία μεταξύ των διαφόρων στατιστικών υπηρεσιών σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο για μία ιδιαίτερη μορφή συνεργασίας, όπου θα λαμβάνονται υπόψη, κυρίως, η ανεξαρτησία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ινστιτούτου.

2.4. Ο προτεινόμενος κανονισμός ρυθμίζει την ανάγκη χειρισμών που προκύπτει από τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο σημείο 2.3. Ως εκ τούτου η ΟΚΕ θεωρεί τον προτεινόμενο κανονισμό κατάλληλο και παρέχει τις παρατηρήσεις της ως ακολούθως στα σημεία 3 και 4.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Ο προτεινόμενος κανονισμός ρυθμίζει σε 23 άρθρα την προετοιμασία, εξακρίβωση, αποθήκευση, επεξεργασία, κατάρτιση πινάκων, ανάλυση και ετοιμασία των κοινοτικών στατιστικών, βάσει ενιαίων προτύπων και εναρμονισμένων μεθόδων. Με βάση τα ετήσια προγράμματα εργασίας καταρτίζονται πολυετή στατιστικά προγράμματα ενημερωμένα σε δεδομένη στιγμή με τρέχοντα στοιχεία, με κατευθυντήριες γραμμές και στόχους.

3.1.1. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει το γεγονός ότι σ'αυτά λαμβάνονται υπόψη τόσο οι χρηματοδοτικές ανάγκες σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο, όσο και η σκοπιμότητα των σχετικών κοινοτικών διατάξεων (άρθρο 4). Της ρητής αποδοχής της ΟΚΕ τυγχάνουν σ'αυτό το πλαίσιο και οι ακόλουθες αρχές (άρθρο 9, παράγραφος 2, εδάφια 3 και 4):

3.1.1.1. Πρέπει να περιορισθεί στο ελάχιστο, όσο αυτό είναι δυνατόν, η επιβάρυνση όσων παρέχουν τα δεδομένα.

3.1.1.2. Οι δαπάνες εργασίας και τα έξοδα των κοινοτικών στατιστικών πρέπει να βρίσκονται σε λογική συνάφεια με τη σπουδαιότητα των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

3.1.2. Ενόψει του μεγέθους και της σημασίας των στατιστικών προγραμμάτων, η ΟΚΕ θεωρεί εύλογο να οργανώσει ακροάσεις με την επιτροπή (ASP) που έχει οριστεί επί τούτου από την ΣΥΕΚ (SAEG), και με το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα καθώς και όσον τις αφορά — με τις επιτροπές στατιστικών πληροφοριών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα κα με την επιτροπή νομισματικών, δημοσιονομικών καθώς και στατιστικών ισοζυγίου πληρωμών (άρθρο 3, παράγαφοι 2 και 3).

3.1.3. Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2 η Επιτροπή πρέπει να λάβει «όσο είναι δυνατόν» υπόψη τις στατιστικές ανάγκες του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ινστιτούτου (ΕΝΙ). Η ΟΚΕ δεν βρίσκει σκόπιμο αυτόν τον περιορισμό, ενόψει της σημασίας των στατιστικών που είναι, εκ προοιμίου, απαραίτητες για την προετοιμασία της κοινής νομισματικής πολιτικής, για την εναρμόνιση των οργάνων της νομισματικής πολιτικής και τη στενότερη συνεργασία των Κεντρικών Τραπεζών.

3.2. Ο κανονισμός ορίζει (άρθρο 9) ότι οι κοινοτικές στατιστικές πρέπει να καταρτίζονται κατά τρόπο αντικειμενικό και ανεξάρτητα από πολιτικές ή λοιπές ομάδες συμφερόντων. Δεδομένης της σημασίας των στατιστικών για την Ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (συγκρ. εδάφιο 2.1.1 και 2.1.2), η ΟΚΕ υποστηρίζει την τήρηση αυτής της αρχής καθώς και την εκτενή ρύθμιση του απορρήτου εμπιστευτικών επιμέρους στοιχείων και την προστασία τους έναντι μη απαραίτητης κοινοποίησής τους (άρθρ. 13 έως 19). Στο πλαίσιο αυτό, η ΟΚΕ θεωρεί αρμόζον να ενημερωθούν όσοι παρέχουν στατιστικά δεδομένα για τα εφαρμοζόμενα μέτρα προστασίας καθώς και για τις νομικές βάσεις και στόχους της στατιστικής.

3.3. Η εφαρμογή των προγραμμάτων σύγκλισης και ανάκαμψης καθώς και η προβλεπόμενη στενή συνεργασία της οικονομικής πολιτικής των επιμέρους κρατών μελών και η πολυμερής παρακολούθησή της, καθιστούν απαραίτητη μία ενημέρωση των αντίστοιχων οικονομικών και κοινωνικών κύκλων και ιδιαίτερα των κοινωνικών εταίρων. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει ως εκ τούτου το γεγονός ότι με τον προτεινόμενο κανονισμό διασφαλίζεται η αμερόληπτη και ως εκ τούτου απρόσκοπτη πρόσβαση στις κοινοτικές στατιστικές, εφόσον δεν εμπίπτουν βέβαια στο πεδίο του στατιστικού απορρήτου (άρθρο 10 και 11).

3.4. Η ΟΚΕ υποθέτει ότι θα εκφράσει περαιτέρω τη γνώμη της στα πολυετή στατιστικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1 του σχεδίου κανονισμού.

4. Ειδικές παρατηρήσεις σε επιμέρους διατάξεις

4.1. Αν και κατά κανόνα οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες είναι αρμόδιες για τις εργασίες που προβλέπονται στο στατιστικό πρόγραμμα, κοινοτικές στατιστικές μπορούν να καταρτίζονται και από την ΣΥΕΚ (SAEG) κατόπιν συμφωνίας με τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες. Η ΟΚΕ θεωρεί εύλογη την πρόβλεψη αυτής της δυνατότητας (άρθρο 7).

4.2. Σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 4, οι όροι πρόσβασης των χρηστών στατιστικής ρυθμίζονται από την τιμολογιακή πολιτική που ακολουθούν οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, επί τη βάσει αμοιβαίας ενημέρωσης και συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών αυτών και της ΣΥΕΚ. Αυτό μάλιστα ανταποκρίνεται στην αρχή της επικουρικότητας. Η ΟΚΕ εν τούτοις επιμένει ότι αυτή η συνεργασία οδηγεί σε μια πολιτική τιμολογίων, όπου θα αποκλείεται μια σημαντική δυσμενής μεταχείριση των πολιτών από κράτος σε κράτος όσον αφορά τις δαπάνες που απαιτούνται για την πρόσβαση στις κοινοτικές στατιστικές.

4.3. Το άρθρο 18 ορίζει, ότι συνεργάτες των επιμέρους στατιστικών υπηρεσιών ακόμη και μετά την απομάκρυνσή τους από την υπηρεσία υπόκεινται στο καθήκον της τήρησης του απορρήτου. Η ΟΚΕ δέχεται αυτή τη διάταξη, διερωτάται όμως πώς μπορεί να ρυθμιστεί αυτό το θέμα από το δίκαιο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας καθώς και το δημοσιοϋπαλληλικό και ποινικό δίκαιο σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο.

4.4. Το άρθρο 20 θεσπίζει την ακρόαση της επιτροπής για το στατιστικό πρόγραμμα (ASP), ιδιαίτερα το συντονισμό και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για μέτρα της Επιτροπής που δεν συμφωνούν με την ASP. Η διαδικασία είναι βεβαίως περίπλοκη, η ΟΚΕ εντούτοις την θεωρεί αναπόφευκτη προκειμένου να λαμβάνονται χωρίς μεγάλες καθυστερήσεις οι απαραίτητες για τις κοινοτικές στατιστικές αποφάσεις. Το ίδιο ισχύει και για τον τρόπο εργασίας της επιτροπής στατιστικού απορρήτου, όπως καθορίζεται στο άρθρο 21. Η επιτροπή αυτή συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αρ. 1588/90 του Συμβουλίου, της 11. 6. 1990.

Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 1994.

Η Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Susanne TIEMANN